

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce **P. K.**, proti žalovanému **Okresnímu státnímu zastupitelství v Rychnově nad Kněžnou**, Javornická 1501, Rychnov nad Kněžnou, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. ledna 1993, č.j. Pn. 100/92, t a k t o :

I. Žaloba se o d m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce žalobou ze dne 2. 4. 2010, doplněnou k výzvě soudu podáním ze dne 26. 4. 2010, brojil proti shora označenému rozhodnutí žalovaného.

Žalobce uvedl, že dne 6. 8. 1991 uzavřel s Jednotou Kostelec nad Orlicí smlouvu o společném obchodním podnikání. Jednalo se o ekonomický pronájem prodejny potravin v Borohrádku. Na základě uvedené smlouvy provozoval svoji činnost od 6. 8. 1991 do 22. 4. 1992. Toho dne byla uvedená prodejna vykradena. Policie České republiky z Rychnova nad Kněžnou měla dle žalobce této činnosti pouze nečinně přihlížet, proti pachateli vůbec nezasáhla a žalobce tak nabyl dojmu, že pachatele kryje. Hodnota odcizeného majetku byla vyčíslena na částku 917 280,- Kč. Pachatel krádeže (Jednota Kostelec nad Orlicí) vzápětí ukradené zboží prodal jinému podnikateli.

Žalobce podal ihned na pachatele krádeže trestní oznámení pro trestné činy dle § 247 odst. 1 písm. b) a § 249 trestního zákona z roku 1961. Veškerá trestní oznámení (bylo jich dle žalobce několik desítek) byla vždy Policií České republiky v Rychnově nad Kněžnou odložena. Proto podal žalobce proti usnesení Policie České republiky ze dne 21. 8. 1992, ČVS: OOP 48/92, o odložení trestního oznámení stížnost k žalovanému. Ten o stížnosti rozhodl usnesením ze dne 5. 1. 1993, č.j. Pn. 100/92, a to tak, že stížnost žalobce jako nedůvodnou zamítl.

Právě nezákonnost tohoto rozhodnutí žalovaného žalobce napadl a domáhal se nápravy dle zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Žádal krajský soud, aby přezkoumal zákonnost postupu žalovaného v uvedeném případě. Navrhoval, aby krajský soud žalobou napadené usnesení žalovaného jako nezákonné zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný podal k žalobě vyjádření. Označil ji za nedůvodnou a nepřipustnou, a to nejen z pohledu správního soudnictví, ale také z pohledu trestního práva, neboť napadené rozhodnutí považoval po věcné i procesní stránce za zákonné a odůvodněné. Vyjádřil názor, že uvedené rozhodnutí nemůže být přezkoumáno v rámci správního soudnictví, a to z důvodu nedostatku pravomoci soudu ve smyslu § 4 s. ř. s. Žalovaný totiž vydal rozhodnutí v rámci trestního řízení podle trestního řádu, nikoli jako správní orgán ve správním řízení. Pokud žalobce nesouhlasil s napadeným rozhodnutím, měl dle žalovaného podat podnět k výkonu dohledu dle § 12d odst. 1 zákona o státním zastupitelství. K tomu v minulosti v této věci došlo, dohled provedlo Krajské státní zastupitelství v Hradci Králové, ale žádné pochybení v postupu žalovaného neshledalo. Proto žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu odmítl.

O věci usoudil krajský soud následovně.

V přezkoumávané věci napadá žalobce rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 1993, č.j. Pn. 100/92, kterým žalovaný dle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu zamítl jako nedůvodnou stížnost žalobce proti usnesení Policie České republiky ze dne 21. 8. 1992, ČVS : OOP 48/92, kterým byla věc vloupání do prodejny Potraviny v obci Borohrádek dle § 159 odst. 1 trestního řádu odložena.

Skutkově i právně obdobnou problematikou se již v minulosti opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud, například ve svém rozsudku ze dne 27. 10. 2005, č.j. 6 As 58/2004-45; dostupný na www.nssoud.cz. Z odůvodnění tohoto rozsudku si krajský soud dovoluje ocitovat následující pasáže, neboť závěry v nich obsažené lze plně aplikovat i na projednávanou věc: „Soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (§ 4 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.), dále o ochraně proti nečinnosti správního orgánu, o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, kompetenčních žalobách (§ 4 odst. 1 písm. b/ až d/ s. ř. s.) a ve věcech volebních, politických stran a politických hnutí (§ 4 odst. 2 s. ř. s.).

Činnost veřejné správy vykonávají subjekty k tomu oprávněné na základě zákona. Správní akty jsou jednostranné správní úkony, které v jednotlivých případech autoritativně řeší právní poměry určitých adresátů. Jsou výrazem vrchnostenské správy. Právní význam správního aktu spočívá v tom, že je bezprostředně zaměřen

na vyvolání právních účinků, spočívajících ve vzniku, změně nebo zániku a nebo v autoritativním potvrzení vztahu správního práva.

Státní zastupitelství však není takovým orgánem, který by mohl rozhodovat ve správním řízení o právech a povinnostech fyzických či právnických osob. Působnost státního zastupitelství je vymezena v části druhé zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, v platném znění. Podle § 4 a § 5 uvedeného zákona státní zastupitelství podává jménem státu obžalobu v trestním řízení a plní povinnosti, které mu v souvislosti s tím trestní řád ukládá, dále je oprávněno podat návrh na zahájení občanského soudního řízení jen v případech, které stanoví zákon. Další působnost stanoví v trestním řízení trestní řád a v občanskoprávním řízení občanský soudní řád.

Tento zákon tedy vůbec nepředpokládá, že by státní zastupitelství jakkoliv rozhodovalo podle předpisů ve správním řízení, tedy v žádném případě není založena pravomoc ve správním řízení rozhodovat o právech a povinnostech. Ani z Ústavy České republiky nelze dovozovat charakter státního zastupitelství jako orgánu správního, neboť i článek 79 výslovně uvádí právní poměry ministerstva a jiných správních úřadů na rozdíl od článku 80, který se zabývá další institucí, a to státním zastupitelstvím. Přestože státní zastupitelství je v Ústavě zařazeno k moci výkonné, nejedná se o vykonavatele veřejné správy ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť při výkonu své působnosti vystupuje jako nezávislý a nestranný státní orgán. Jedná se o zvláštní druh státního orgánu, který se od správních úřadů odlišuje druhem činnosti, tj. zastupování veřejné žaloby, odlišnost je možno dále odvodit z jeho nezávislosti.

V daném případě státní zastupitelství vystupovalo jako orgán činný v trestním řízení, a nikoliv jako správní orgán ve smyslu již uvedeném, a toto trestní řízení není veřejnou správou. Podle článku II odst. 2 Listiny základních práv a svobod lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví; správní procesní předpis se soudním přezkumem zákonnosti (soudní řád správní) přitom vylučuje pravomoc správního soudu v trestním řízení. Pokud se stěžovatel domnívá, že rozhodnutí státního zástupce není v souladu s právními předpisy, musí své námitky uplatnit v rámci soustavy státních zastupitelství podle zákona č. 283/1993 Sb., jak byl o tom ostatně již poučen krajským soudem.“

Stejně tak v přezkoumávané věci bylo napadené usnesení státního zástupce úkonem orgánu činného v trestním řízení, a správní soud proto nemá pravomoc posuzovat a přezkoumávat zákonnost tohoto úkonu. Krajský soud proto musel žalobu odmítnout podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť v projednávané věci není dána pravomoc soudů ve správním soudnictví a tento nedostatek podmínky řízení je neodstranitelný.

Obiter dictum krajský soud uvádí, že žaloba proti rozhodnutí správního orgánu musí být podána dle § 72 odst. 1 s. ř. s. do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem předepsaným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. S ohledem na

skutečnost, že žalobce v žalobě brojí proti rozhodnutí, s jehož obsahem měl bezpochyby možnost se seznámit již před mnoha lety, nepřicházel by její úspěch v úvahu také z tohoto (byť s ohledem na shora uvedené druhotného) důvodu.

Ohledně nákladů řízení postupoval krajský soud s odkazem na § 60 odst. 3 s.ř.s., dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.)

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodů uvedených v § 102 a násl. s.ř.s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ke Krajskému soudu v Hradci Králové.

O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 27. října 2010

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu